

ΑΠ' ΤΗΝ ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ

Η ΑΠΟΚΡΗΞ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

Αριστομ. Προβελάγγιος

Κωστής Παλαμίδης

Τά ἀποκρητικά βράδια στυ Σουρή. Όταν οι λόγιοι ήσαν αγαπημένοι και δέν... άλλη- λασκράσαντε! Τό χειράκι πού φιλούσε πάντα ό κ. Δαμβέργης. Ένα πάθημα του κ. Κακλαμάνου. Ένας ἀποκρητικός γύρος του Σουρή και τών λογίων. Όπου τό σπίτι του καθηγητού του Πανεπιστημίου γερμιά από... Λατινικά!... Ένας άναγίδης μεταμφιεσμένος. Ποιές έφίλους την κ. Λάμπρου. Σκάνδαλο στό σπίτι του Δ. Κουντουριώτη. Μιά άπορία του Σουρή. Πώς τόν άναγνώριζαν έλει!... Η βεντάγια και τά λόγια του... άρες!...

Τό σπίτι του Σουρή, έδώ και 40—50 χρόνια, ήταν ένα είδος φιλολογικού σαλονιού όπου μαζεύονταν οι λόγιοι της εποχής κ' διάβαζαν τά έργα τους, χαρτοπαίαν, συζητούσαν, διασκέδαζαν.

Από τους παλιούς λογίους, τακτικοί θαμώνες στό σπίτι του Σουρή ήσαν ο Μπάμπης Άννινος, ο Έπισκοπόπουλος, ο Στ. Μερκούρης, ο Ξενόπουλος, ο Κακλαμάνος, ο Ίωάν. Δαμβέργης, ο Θ. Βελλιανίτης, ο Προβελάγγιος, ο Κ. Παλαμίδης, ο Στρατήγης, ο Δροσίνης και οι μακαρίτες σήμερα Πολέμης, Κουσουλάκος, Καρκαβίτσος, Κωνστ. Μάνος, Γερ. Βώκος, Γεωργ. Ροιλός και άλλοι και άλλοι...

Τά φιλολογικά σαλαρέ τους στό σπίτι του ποιητού κρατούσαν ως τά μέσωνχτα.

Τήν έποχή εκείνη ο Σουρής, δέν άνοιγε, όπως κατόπι, τό σπίτι του σέ όλους τους γνωστους προσωποδοφόρους, και δέν περινοσταν από τό σαλόνι του, έλη ή Άθήνα. Οι μόνοι προσωποδοφόροι που πατοσταν τό πόδι τους στό σπίτι του, τά ἀποκρητικά βράδια, ήσαν ή .. ύπηρετρες του σπιτιού, τις όποιες έντυνε ή πεθερά του κυραρά, τις έβραζε τά μύθων λίγα γαλλικά, και τις παρουσιάζε ως κυρίες και δεσποινίδες της άριστοκρατίας!...

Μιά από τις ύπηρετρες αυτές, πού λεγότανε Φρατζέσκα, ήταν νόστιμη πολύ.

Ένα βράδυ ή Φρατζέσκα, είχε φορέσει ένα ντόμινο κομψό, και μέ δύο άλλες συναδέλφους της, εκ των οποίων ή μία ήταν Κερκυραία, έμπήκε μέ άέρα και μεγαλειο μέσα στό σαλόνι, ψελίζουσα όλιγες φράσεις Γαλλικές, τις όποιες επί μίαν έβδομάδα, έσπαζε τό στήθος της ή γαλλίδα διδασκάλισσα της κόρης του Σουρή, για να την κάνει να τις άποστηθιση.

Οι λόγιοι άκούοντας τά γαλλικά της, ένόμισαν ότι ή κυρίες αυτές, θα ήσαν γυναικες της άριστοκρατίας, φίλες της οικογενείας του Σουρή, ή όποιες ήγαν για να περάσουν τους έπισκέπτες.

Ο Δαμβέργης μάλιστα είχε πληρώσει την Κερκυραία και προσπαθούσε να την άναγνώριση από τά χείρα.

— Α, της έλεγε, γνωρίζω εγώ αυτό τό χειράκι. Δέν εινε ή πρώτη φορά πού τό φιλά!...

— Νέ άνκε πέρ λντέα, άποκρινότανε ή λεπτοκαμωμένη Κερκυραία, ή οποία ήταν θαλαμηπόλος ένός γείτονα γιατρού.

Τήν ίδια στιγμή ο Κακλαμάνος, μιλώντας γαλλικά προς την Φρατζέσκα, προσπαθούσε από τόνό τόνο της φωνής της, να άνακαλύψη ποιά μεγάλη κυρία κρηβότανε κάτω από την προσωπίδα της.

Θά έξακολουθούσε δε επί πολύ να έρεστοτησθί με τή μυστηριώδη άγνωστον, από τό τετα φανότανε ότι θα γινόταν διπλωμάτης— άάν δέν έπενέβανε έξωρα ο κ. Ξενόπουλος, ο όποιος έμάντευσε τέλος την άγνωστο προσωπίδορο:

— Μά αυτή εινε ή Φρατζέσκα! φαναξο ο Γρηγόρης.

— Καί ποι την κατάλαβες; ρώτησαν ο Κακλαμάνος και οι άλλοι κατάληματα.

— Μά δέν άκούτε πού μιλάει... Φρατζέσκικα!...

Τό περιστοιχιστικό αυτό, έβρασε σ' όλους την ιδέα να μεταμφιεσθύν και να πάν σε σπίτια φιλικά, πού τις άποκρητικές εκείνες νύχτες, είχαν συναναστροφές. Τά ντόμινα τών ύπηρετρώ και ότα έλη ύψωμα είχε ή κυρία Σουρή, πού μικροδούσε να χρησιμοσθή για μεταμφίση, χρησιμοποιήθηκε άμέσως. Κ' έτσι παρόενα μασκαραμένοι όλοι, ξεκίνησαν για τό σπίτι του καθηγητού της Λατινικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο, Σακελαροπούλου.

Μόλις μπήκαν στό σπίτι του Σακελαροπούλου, γέμισαν τόν κόμο εκεί μέσα, μέ όσα λατινικά άποφθέγματα και φράσεις θυμόντουσαν από τό σχολείο ή τό Πανεπιστήμιο.

Κ' άφου άναστάτρωσαν όλους τους εύθυμόντας, έφυγαν όλοι άγνωστοι και μυστηριώδεις, για να μεταφύγουν άλλοτε την τρελλή χαρά τους.

Από εκεί έτράβηξαν στό γειτονικό σπίτι του Γεωργίου Προβελάγγιου, άδελφου του ποιητού, όπου δινότανε χορός, και έπου ήσαν πολλοι προσκεκλημένοι. Έσει τόσο ένθουσιάζστηκαν όλοι από τις έξυπνάδες του Σουρή και τών λοιπών λογίων, πού ήθελαν σάνε

και καλά, να τους κρατήσουν, άν και δέν τους έλχαν άναγνώριση ποιόι ήσαν.

Ός εκ τούτου μεγάλη φασαρία άνοιξεν εκεί.

Άξαφνα κεί τρομερό συνέβη.

Κάποιοι μεταμφιεσμένοι, άφου έλεπε στην Έδφροσύνη Λάμπρου, σύζυγον του Μίκιου Λάμπρου, πού ήταν ή ψυχή τότε του φιλολογικού Συλλόγου «Παρανασός», μερικά μυστικά οικογενειακής φύσεως, και την έκαμε να σαστίση, έοικυμε έπειτα και την... φίλους!...

Η αθθάδεια αυτή ύπερβεινε πάν μέτρον.

Οικοδεσπόται, προσκεκλημένοι και ή μυστηριώδης παρέα άκόμα του Σουρή, είχαν γίνει έξο φρενάβ, για τό σκάνδαλο αυτό και ζητούσαν να βγάλη την προσωπίδα του άμέσως ο αθθάδης, πού δέν έσβαθή το ξένο και έντιμο έκείνο σπίτι. Τέλος άφου του δώλωναν ότι θα του βγάλουν τη μάσκα διά της βίας, ο προσωποδοφόρος έφερε τό χέρι του στην προσωπίδα, μα πριν την βγάλει ελε:

— Α! Άφου εινε εκει, κύριοι, και όθεϊτε τά πράγματα στό έπακρον, έγώ... άποκαλύπτομαι.

Κ' ή προσωπίδα έπεσε και άποκαλύφθηκε ή μειδιούσα μορφή του καλού έκείνου Μίκιου Λάμπρου, του συζύγου της Έδφροσύνης, ο όποιος ελε μεταμφιεσθί κρυφά και είχε άναμυχή με τους άλλους προσωποδοφόρους, για να δημοσυχρήση την φαιδρή εκείνη ιστορία, με την όποιαν επί ένα μήνα γελοούσαν τά άθηναϊκά σαλόνια.

Γεώργιος Σουρής

Από εκει ή παρέα, άφου γύρισε σε μερικά άκόμα σπίτια κατάληξε στο μακαρίτου Δημητρίου Κουντουριώτη. Έκει τους πείραξαν όλοι, χωρίς κανέναν να μαντέψη ποιόι ήσαν. Ο Σουρής όμως, άναγε τέλος κάτω άπ' την προσωπίδα του. Μπήκε λοιπόν στο καπνιστήριο και την έβγαλε άσηρημένος. Έκει, άφου εκάπτεσαν άρκετά, λησμώντας την προσωπίδα του σ' ένα τραπέζι, βγήκε έξω κ' άρχισε να παράζη όσους συναντούσε. Όλοι όσοι βλέπαν τόν Σουρή, έτραχαν να τόν χαρετήσουν και να του κάνουν χίλια κοπιμμένα και έπαίνους. Ο Σουρής, δέν μπορούσε να καταλάβη πώς τόν... άποκάλυψαν και τόν γνώρισαν τόσο εύκολα.

Τότε πλησίασε από την παρέα του τόν Στρατήγη και του ελε:

— Δέν εμαι εγώ για μάσκες. Όλος ο κόσμος με γνωρίζει.

— Τι λές, άδερφέ! του λέει ο Στρατήγης. Πώς να μή σε γνωρίσουν; Για ιδές και σ'...

Ο Σουρής βλέποντας τό πρόσωπο του χωρίς μάσκα τάχασ και δέν μπορούσε να καταλάβη τί εινε ή προσωπίδα του! Άρχισε λοιπόν να την ζητάει παντού.

Μιά όμως πού άποκαλύφθηκε ο άρχηγός, άναγκαστήκαν κ' όλοι οι άλλοι να ξεμασκαρασθύν και να ξεγνωρίσουν εκει, διασκεδάζοντας μέ δλη την καρδιά τους.

Της μόδας τότε ήσαν και τά «λευκόματα».

Η κ. Σουρή ελεχ μέ μεγάλη βεντάγια. Ένα βράδυ λοιπόν πού μαζεύτηκαν στό σπίτι της ένα σοφό ποιηται και λογογράφοι, τους παρκαλέσε να της γράφουν στίχους πάνω στην βεντάγια της αυτή.

Ο Σουρής της έγραψε τά έξης:

Σε γέλαρο στίχους, ελες ατόην έδώ την βεντάγια, πού θ' άερίζεται ή μιά κ' ή άλλη κουκουβάρια.

Ο κ. Βελλιανίτης έγραψε τά έξης:

Όταν διαβεί ή χειμωνιά, και μπουσμεν εις τό θέρος, Σεις θ' άερίσθε, μανδάρια, μέ... λόγια του άέρος!...

Κ' έννοσους «λόγια του άέρος» τους στίχους πού ήσαν γραμμένοι άπάνω στη βεντάγια-λευκόμα!...

Ο ΠΑΜΠΑΛΑΙΟΣ
— Οι δικαιολογούντες την άποκτονίαν λοχρρίζονται πως και όταν κανέναν βαρεθθί τό σπίτι του έχει κάθε δικαιοσμα νάνοιξη την πόρτα και να φύγη. Σύμφωνοι... Εινε όμως προτιμώτερο να κοιμάται κανέναν μέσα σ' ένα άσχημο σπίτι παρά στό δρόμο!...

Γεώργιος Αρσίνης

Πάβλος Νισιφάνος

Θεόδωρος Βελλιανίτης